

Norm	Beschrijving	Bijlage
CO ₂ deel 1	Eisen aan projecten Alle projecten zijn onderdeel zijn van ons energie- en CO ₂ -managementsysteem. Voor CO ₂ -Prestatieladderprojecten gelden voor ieder project afzonderlijk specifieke eisen aan de gedocumenteerde informatie (zie §7.3.1). Deze documentatie zoals omschreven in Projectdossier wordt voorafgaand aan de audit via 'Mijn CO ₂ - Prestatieladder' gedeeld met de CI zodat hij/zij een steekproef kan nemen uit de CO ₂ -Prestatieladderprojecten, die momenteel lopen of die sinds de vorige audit zijn afgerond.	316.8
CO ₂ deel 1	Acties om risico's en kansen op te pakken Onze organisatie treft maatregelen om ervoor te zorgen dat de planning voor de CO ₂ -Prestatieladder consistent is met het energie- en CO ₂ -beleid wat moet leiden tot acties waardoor de energieprestaties continu verbeteren. Dit is geborgd middels het Energie- en CO ₂ -managementplan. In het Energie- en CO ₂ -managementplan zijn de vastgestelde risico's en kansen omschreven die moeten worden opgepakt om: <ul style="list-style-type: none">- de zekerheid te geven dat het energie- en CO₂-managementsysteem zijn beoogde resulta(a)t(en) kan halen, waaronder verbetering van de energie- en CO₂-prestaties;- ongewenste effecten te voorkomen of te verminderen;- het energie- en CO₂-managementsysteem en de energie- en CO₂-prestaties continu te verbeteren.	316.2
CO ₂ deel 1	Doelstellingen en de planning om ze te bereiken De bij het energie- en CO ₂ -beleid behorende concreet meetbare doelstellingen zijn weergegeven in het Energie- en CO ₂ -managementplan. De doelstellingen zijn opgesteld ten opzichte van het basisjaar en ten opzichte van de laatste initiële of hercertificatieaudit en worden gemonitord middels het Voortgangsverslag. Bij het opstellen van de doelstellingen wordt rekening gehouden met eisen die van toepassing zijn, zoals de wettelijke verplichtingen en met de kansen om de energie- en CO ₂ -reductieprestaties te verbeteren. Om de plannen van onze organisatie om doelstellingen te bereiken, hebben wij in het Energie- en CO ₂ -managementplan vastgelegd en wordt middels het Energie- en CO ₂ -managementplan onderhouden: <ul style="list-style-type: none">- wat er zal worden gedaan;- welke middelen er nodig zijn;- wie er verantwoordelijk is;- wanneer het zal zijn voltooid;- hoe de resultaten zullen worden geëvalueerd. Daarbij hoort/horen de methode(n) die gebruikt is/zijn om de verbetering van de energie- en CO₂-prestaties te verifiëren. Wij houden voor het uitvoeren van alle eisen van de CO ₂ -Prestatieladder tenminste een jaarlijkse regelmatige frequentie aan tenzij <ul style="list-style-type: none">- een hogere regelmatige frequentie beter past bij de specifieke organisatieprocessen (bijvoorbeeld als er anders onvoldoende tijd is voor bijsturing);- bij een eis expliciet (onder het kopje 'planning') een andere minimale frequentie voorgeschreven staat. Daarbij houden wij rekening met de tabel onder 6.2 van de CO₂ prestatieladder versie 4.0	316.2 316.3

CO ₂ deel 1	Monitoren, meten, analyseren en evalueren van energie- en CO₂-prestaties en het energie- en CO₂ managementsysteem Wat moet worden gemonitord en gemeten om voldoende inzicht te hebben, waaronder tenminste of de doelstellingen uit het plan van aanpak gehaald gaan worden, de methoden voor het monitoren, meten, analyseren en evalueren, om valide resultaten te krijgen, wanneer moet worden gemonitord en gemeten, wanneer de resultaten van het monitoren en meten moeten worden geanalyseerd en geëvalueerd is omschreven in het Datakwaliteitsmanagementplan. Significante afwijkingen in de prestaties van het energie- en CO ₂ - managementsysteem zullen wij onderzoeken en daar zullen wij op reageren.	316.5
CO ₂ deel 1	Basisjaar en herberekening Het vaststellen van het basisjaar is omschreven in het Energie- en CO ₂ - managementplan. Wat betreft: <ul style="list-style-type: none">- het kiezen van een nieuw basisjaar- het volledig herberekenen van het basisjaar- het gedeeltelijk herberekenen van het basisjaar- de regels voor herberekening van tussenliggende jaren wordt rekening gehouden met de voorwaarden zoals omschreven in normeis 9.1.4 van de CO ₂ prestatieladder versie 4.0	316.2
CO ₂ trede 2	A. Inzicht De energiebalans van het energieverbruik op organisatieniveau en op projectniveau wordt opgesteld middels de Energiebalans en emissie inventaris. In Projectdossier maken wij per project inzichtelijk wat de energiebalans op projectniveau bijdraagt aan de energiebalans op organisatieniveau. De energiebeoordeling volgens paragraaf 6.3 uit ISO 500001 is opgenomen in Energiebeoordeling en de analyse van de (potentiële) rol van onze organisatie bij flexibiliteit in het energiesysteem is omschreven in het Energie- en CO ₂ - managementplan. Per CO ₂ -Prestatieladderproject zullen wij in Projectdossier de kansen voor verbetering van de energieprestatie identificeren, prioriteiten vastleggen en kansen documenteren op basis van de verbruiken en/of de potentie tot het verbeteren van de energieprestaties. Jaarlijks stellen wij een Energiebalans en emissie inventaris op voor onze scope 1- en scope 2-emissies, volgens ISO 14064-1 (aangevuld met elementen uit de GHG Protocol Corporate Standard). De scope 2-emissies van het elektriciteitsverbruik worden dual gerapporteerd. In het Energie- en CO ₂ - managementplan wordt voorafgaand aan iedere initiële audit en driejaarlijks een onderbouwde inschatting gemaakt of emissies van niet-CO ₂ - broeikasgassen materieel zijn en tot de materiële scope 1- en scope 2-emissies behoren. Als dit het geval is zullen de materiële niet-CO ₂ - broeikasgassen afzonderlijk vermeld en gekwantificeerd worden per broeikasgas in kg of ton CO ₂ -equivalenten in Energiebalans en emissie inventaris Een uitgewerkte emissie-inventaris voor de kwantificering van de scope 3 emissies is opgesteld scope 3 upstream emissies, scope 3 downstream emissies. Er is een inschatting gemaakt van of niet relevante CO ₂ -broeikasgasemissies tot de relevante scope 3 emissies behoren. Als dit het geval is worden deze apart benoemd. Om de scope 3 emissies te bepalen wordt er gebruik gemaakt van zoveel mogelijk materiaal gebaseerde emissiefactoren van leveranciers. Er wordt een kwalitatieve analyse opgesteld van Overige Beïnvloedbare Emissies (OBE) waarin de invloed zichtbaar is gemaakt. Er wordt een analyse opgesteld waarin met organisatieactiviteiten en	316.1 316.2 316.4 316.8 316.9 316.10 316.11

	de uitstoot van deze activiteiten met onderscheid in de scope 3 upstream, downstream en scope 1 en 2 inschatting per activiteit. Op basis van deze analyse wordt de invloed behaald en de invloed die erop uitgeoefend kan worden.	
CO2 trede 2	<p>B. Reductie</p> <p>In het klimaat- en transitieplan zijn de doelstellingen opgenomen voor de middellangetermijn. In het klimaat- en transitieplan is het plan van aanpak opgenomen daarin één CO₂-reductiedoelstelling voor de korte termijn is opgenomen en één doelstelling voor de middellange termijn. In dit plan van aanpak zijn kwantitatieve doelstellingen opgenomen voor de besparing van het energieverbruik van 1.A.1 en voor het zelf opwekken, opslaan en gebruiken van duurzame energie opnemen voor de korte termijn. Ook de middellange termijn doelstelling is hierin uitgewerkt waarbij de relatie is gelegd hoe de doelstelling zich verhoudt tot het nationale overheidsbeleid, tot de sector, tot technische ontwikkelingen en hoe de feedback van externe belanghebbende hierin wordt meegenomen. Het plan van aanpak is een concreet plan voor de korte termijn met daarin alle voorgenomen voorbereidende acties en maatregelen om de doelstellingen te halen. Tevens vullen wij jaarlijks de maatregellijst in via onze pagina op www.co2-prestatieladder.nl</p> <p>Voor ieder CO₂-Prestatieladderproject beschikken wij over een Projectdossier met daarin voorbereidende acties en maatregelen. Het projectplan wordt volgens planning uitgevoerd</p> <p>Het aantonen dat de doelstellingen en/of de voorbereidende acties en maatregelen uit het plan van aanpak van 1.B.1-3 van het afgelopen jaar zijn gerealiseerd tonen wij aan middels een Voortgangsverslag. Dit geldt voor zowel de korte termijn doelstellingen als voor de middellange termijn doelstellingen. Middels het Projectdossier wordt geborgd dat bij afronding van een project de maatregelen uit het projectplan zijn uitgevoerd en geëvalueerd, waarbij zij op doeltreffendheid zijn beoordeeld (i.v.m. mogelijke toepassing in andere projecten). Als het een meerjarig project betreft wordt daarnaast tenminste jaarlijks de voortgang van de maatregelen vastgelegd.</p>	316.3 316.8
CO2 trede 2	<p>C. Communicatie</p> <p>Wij zorgen dat de sleutelpersonen aantoonbaar op de hoogte zijn van hun rol in het energie- en CO₂-beleid van de organisatie</p> <p>Wij communiceren intern én aan de belangrijkste externe doelgroepen over het plan van aanpak van 1.B.1, inclusief de voortgang middels het opstellen van een Communicatieplan welke wij volgens planning uitvoeren. Het communicatieplan wat betreft CO₂ prestatieladder projecten is opgenomen in het Projectdossier.</p>	316.6 316.8
CO2 trede 1	<p>D. Samenwerking</p> <p>In Managementoverleg is een analyse opgenomen van de kennis- en samenwerkingsbehoefte in relatie tot de in het plan van aanpak (eis 1.B.1) opgenomen (potentiële) maatregelen die kunnen bijdragen aan:</p> <ul style="list-style-type: none">- versnelde of verdergaande implementatie van maatregelen;- versnelde realisatie van de doelstellingen;- realisatie van ambitieuzere doelstellingen in een volgend plan van aanpak. <p>In de analyse van de kennis- en samenwerkingsbehoefte maken wij onderscheid tussen energiebesparing, het opwekken, opslaan of gebruiken van duurzame energie en CO₂-reductie.</p> <p>Voor ieder CO₂-Prestatieladderproject analyseren wij in het projectdossier wat de kennis- en samenwerkingsbehoefte is in relatie tot de in het projectplan opgenomen (potentiële) maatregelen is. Dit doen wij bij de start en afronding van het project. Indien het een meerjarig project is doen wij dit tevens jaarlijks.</p>	316.7 316.8

Wij hebben één of meerdere sleutelpersonen aangewezen die verantwoordelijk zijn voor het ophalen en bijhouden van kennis die buiten de organisatie al beschikbaar is en mogelijk voorziet in de kennisbehoefte van 1.D.1. Wij inventariseren bestaande relevante samenwerkingsverbanden die aansluiten bij de kennis- en samenwerkingsbehoefte van 1.D.1. De samenwerkingsverbanden moeten een relatie hebben met de sector- en/of waardeketen en/of de CO₂-Prestatieladderprojecten van onze organisatie en/of moeten een rol spelen bij lokale energie- en CO₂-reductie. Wij weten van de relevante samenwerkingen wat het doel is, welke partijen erbij betrokken zijn en welke toegevoegde waarde de samenwerking voor de organisatie kan hebben

Registratie	Bewaren
Energiebalans en emissie inventaris 316.1	Registratiemap
Energie- en CO ₂ - managementplan 316.2	Registratiemap
Voortgangsverslag 316.3	Registratiemap
Energiebeoordeling 316.4	Registratiemap
Datakwaliteitsmanagementplan 316.5	Registratiemap
Communicatieplan 316.6	Registratiemap
Managementoverleg 316.7	Registratiemap
Projectdossier	Registratiemap